

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Rodičovská Zodpovědnost – Právo Péče O dítě, Právo Na Styk S Dítětem](#) > Spain

Rodičovská zodpovědnost – právo péče o dítě, právo na styk s dítětem

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Španělsko

1 Co znamená pojem „rodičovská odpovědnost“ v praxi? Jaká jsou práva a povinnosti osoby s rodičovskou odpovědností?

Ve španělském právu se rodičovská zodpovědnost obvykle označuje jako „*patria potestad*“. Koncept rodičovské zodpovědnosti zahrnuje práva a povinnosti fyzických osob, obvykle rodičů, popřípadě právnických osob, které jsou ochranou osoby a majetku nezletilého dítěte pověřeny ze zákona nebo rozhodnutím soudu.

Rodičovská zodpovědnost musí být vždy vykonávána ve prospěch dítěte, a to s ohledem na jeho osobnost a zajištění jeho fyzické a psychické integrity. Zahrnuje tato práva a povinnosti:

1. opatrování dítěte, trávení času s ním, jeho výživa, výchova a úplné vzdělání;
2. zastupování dítěte a správa jeho majetku;
3. rozhodování o místě obvyklého bydliště nezletilého dítěte, které lze změnit pouze se souhlasem obou rodičů nebo, není-li to možné, na základě soudního povolení.

2 Kdo obvykle nese rodičovskou odpovědnost vůči nezletilému?

Rodičovskou zodpovědnost vůči nezletilým dětem nesou rodiče.

I v případě rozluky, rozvodu či ukončení soužití rodičů náleží práva a povinnosti ve vztahu k osobě a majetku nezletilého, až na některé výjimky, oběma rodičům.

Nežijí-li rodiče společně, vykonává rodičovskou zodpovědnost ten z rodičů, se kterým dítě žije. Na základě odůvodněné žádosti druhého rodiče však soud v zájmu dítěte může rozhodnout o tom, že rodičovská zodpovědnost bude oběma rodiči vykonávána společně, popřípadě může jednotlivé aspekty výkonu rodičovské zodpovědnosti mezi otce a matku rozdělit.

3 Pokud rodiče nejsou způsobilí nebo si nepřejí nést rodičovskou odpovědnost vůči svým dětem, je možné místo nich jmenovat jinou osobu?

Podle španělského práva mohou být výkonem rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilým dětem pod dohledem soudu pověřeni jiní příbuzní nebo osoby či instituce, jestliže rodiče svou povinnost stanovenou zákonem vůbec nevykonávají nebo ji nevykonávají odpovídajícím způsobem.

4 Jestliže jsou rodiče rozvedeni nebo žijí odděleně, jak se stanoví

rodičovská odpovědnost pro budoucnost?

V případě rozvodu nebo rozluky rodičů může být výkon rodičovské zodpovědnosti upraven:

- společnou žádostí rodičů, ve formě dohody rodičů (*convenio regulador*), kterou musí schválit soud,
- rozhodnutím soudu ve sporném řízení.

Rodičovská zodpovědnost jakožto instituce, jejímž smyslem je ochrana nezletilých, náleží oběma rodičům.

Za účelem zajištění péče o nezletilé dítě mohou být přijata tato opatření:

- Soud svěří nezletilé dítě do péče pouze jednomu z rodičů. Rodič, kterému nebylo nezletilé dítě svěřeno do péče, obvykle získá právo na styk s ním.
- Soud svěří nezletilé dítě do péče oběma rodičům, přičemž tito se v péči o něj pravidelně střídají.
- Ve výjimečných případech - vyžadují-li to mimořádné okolnosti a je-li to v zájmu nezletilého dítěte - může soud rozhodnout o svěření do péče jiné osoby, a to buď na základě žádosti samotných rodičů, nebo na základě rozhodnutí soudu.

Jsou-li za péči odpovědné orgány veřejné moci, zůstane tomu tak i nadále a péčí není pověřen ani jeden z rodičů.

Konkrétní forma péče se určuje individuálně podle nejlepšího zájmu nezletilého dítěte.

5 Jestliže se rodiče dohodnou na otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké náležitosti musí splnit, aby tato dohoda byla právně závazná?

Rodiče, kteří dosáhnou dohody v otázkách týkajících se výkonu rodičovské zodpovědnosti, musí předložit podepsanou dohodu obsahující všechny dohodnuté body. Vedle dalších opatření musí dohoda výslovně upravovat tyto záležitosti:

- péče o nezletilé dítě,
- úprava styku s dítětem,
- výkon rodičovské zodpovědnosti,
- využití rodinné domácnosti,
- výše výživného na nezletilé dítě.

Dohodu je třeba společně s žádostí předložit příslušnému soudu prvního stupně. Nezletilé dítě bude vyslechnuto z moci úřední nebo na návrh státního zástupce, stran, členů odborného oddělení soudu (*Equipo Técnico Judicial*) nebo samotného dítěte. Po získání stanoviska státního zastupitelství posoudí soud obsah dohody.

Soud dohodu manželů o úpravě vztahů po prohlášení manželství za neplatné, po rozluce nebo rozvodu potvrdí, nepoškozuje-li zájmy dítěte. Jestliže strany navrhnou úpravu styku vnuků s prarodiči, soud může takové ujednání potvrdit poté, co prarodiče vyslechne a získá jejich souhlas.

Jestliže soud dané ujednání odmítne, musí tak učinit odůvodněným rozhodnutím. V takovém případě musí rodiče předložit soudci nový návrh dohody.

6 Jestliže se rodiče nedohodnou o otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké jsou alternativní prostředky pro vyřešení sporu bez účasti soudu?

Nejlepším alternativním způsobem k soudnímu řízení, jak strany mohou dosáhnout dohody, je rodinná mediace.

Aby byla jakákoliv dohoda vymahatelná, musí být vždy potvrzena rozhodnutím soudu.

7 Jestliže se rodiče obrátí na soud, o jakých otázkách týkajících se nezletilého může soud rozhodnout?

Soud v zájmu nezletilých dětí vždy rozhodne o následujících otázkách (přičemž by se měl pokusit zabránit rozdělení sourozenců a měl by nezletilé, jsou-li schopni vlastního úsudku, vyslechnout):

- soudní opatření týkající se práva péče o dítě, jehož výkonem je pověřen jeden nebo oba rodiče, a opatření týkající se zajištění vzdělání dítěte,
- úprava styku s dítětem, včetně stanovení času, způsobu a místa, kde se rodiče mohou s dítětem stýkat a trávit s ním čas,
- ve výjimečných případech může soud právo na styk s dítětem omezit nebo jeho výkon pozastavit, jestliže nastanou závažné okolnosti nebo jestliže jeden z rodičů závažným způsobem a opakovaně porušuje své povinnosti,
- přiznání rodičovské zodpovědnosti a, je-li to nezbytné a v zájmu dítěte, rozhodnutí o úplném či částečném výkonu rodičovské zodpovědnosti jedním z rodičů, včetně zbavení rodičovské zodpovědnosti v případě, že pro to existuje řádný důvod,
- stanovení výše výživného, kterým je každý z rodičů povinen přispívat na pokrytí potřeb dítěte, přičemž soud zohlední jejich ekonomickou situaci a přijme opatření za účelem zajištění účelného využití výživného,
- v případě, že se rodiče nedohodnou jinak, soud rozhodne i o způsobu využití rodinné domácnosti a předmětů běžné potřeby, přičemž upřednostní toho z manželů, kterému bylo dítě svěřeno do péče.

8 Jestliže soud rozhodne o svěřeni dítěte do péče výlučně jednomu z rodičů, znamená to, že tento rodič může rozhodovat o všem, co se tohoto dítěte týká, aniž by to musel konzultovat s druhým rodičem?

Obecně platí, že rodičovskou zodpovědnost sdílejí oba rodiče. Právo rozhodovat o všech věcech týkajících se dítěte tedy náleží oběma rodičům společně, a to i v případě, že dítě bylo svěřeno do péče pouze jednomu z nich.

V případě, že se rodiče na některé otázky týkající se nezletilého dítěte neshodnou (například pokud jde o otázky spojené se školní docházkou a vzděláváním, jako je výběr školy či mimoškolních aktivit, otázky spojené se zdravotní péčí o nezletilého, například výběr lékaře, osobní otázky, jako je volba jména nebo náboženské výchovy, popřípadě otázky spojené s volbou místa nebo země, kde nezletilý žije atd.), může se kterýkoliv z rodičů obrátit na soud, který o dané věci rozhodne.

Poté, co soud vyslechne oba rodiče a případně i dítě, je-li schopné vlastního úsudku, soudce pověří přijetím rozhodnutí jednoho z rodičů dítěte. Jestliže k neshodám dojde opakovaně nebo jestliže vyvstane jiný problém, který výkonu rodičovské zodpovědnosti brání zásadním způsobem, může soud rozhodnout o přiznání rozhodovací pravomoci zcela nebo z části jednomu z rodičů, popřípadě může výkon této pravomoci mezi rodiče rozdělit. Tato opatření mohou být přijata s platností nejdéle na dva roky.

9 Jestliže soud rozhodne o společné péči rodičů, co to v praxi znamená?

V případě, že je dítě svěřeno do péče oběma rodičům, se rodiče v zajištění každodenní péče o dítě a přímé pozornosti věnované dítěti střídají, a to v rámci předem stanovených období. Střídavá péče může mít různou podobu, střídání obvykle probíhá v intervalech jednoho týdne nebo jsou vymezeny dny v týdnu a rodiče se střídají o víkendech.

Období školních prázdnin se mezi rodiče dělí.

10 Na jaký soud nebo úřad je třeba se obrátit s žalobou přiznání o rodičovské odpovědnosti? Jaké náležitosti je nutno dodržet a jaké dokumenty je třeba předložit?

Pro řízení o rozluce nebo rozvodu na základě dohody je příslušný soud prvního stupně, v jehož obvodu se nachází poslední rodinná domácnost nebo bydliště jednoho z navrhovatelů.

V případě sporného rozvodového řízení je příslušný soud prvního stupně, v jehož obvodu se nachází společná domácnost manželů, a žijí-li manželé v různých soudních obvodech, může si navrhovatel vybrat mezi soudem v místě poslední rodinné domácnosti nebo v místě bydliště odpůrce.

Řízení proti rodiči bez stálé domácnosti nebo bydliště lze na žádost navrhovatele vést v místě, kde se nachází, nebo v místě posledního bydliště. Není-li možné je určit, je příslušný soud dle bydliště navrhovatele.

V případě řízení, které se týká pouze svěřeni dítěte do péče a stanovení výživného mezi rodiči, kteří jsou nesezdáni, je příslušným soud prvního stupně v místě posledního společného bydliště rodičů. Žijí-li manželé v různých soudních obvodech, může si navrhovatel vybrat mezi soudem v místě bydliště odpůrce a soudem v místě bydliště nezletilého.

K návrhu je nutno připojit oddací list a případně rodné listy dětí, které potvrzují jejich zápis v matrice, a další listiny, na nichž manžel zakládá svůj návrh. V případě sporu o majetek předloží navrhovatel listiny, které umožňují zhodnotit majetkové poměry manželů a případně též dětí, jako jsou daňová přiznání, výplatní pásky, potvrzení banky, dokument potvrzující vlastnické právo nebo osvědčení o evidenci majetku.

11 Jaké řízení se v těchto případech používá? Existuje zrychlené řízení?

V těchto případech se uplatní tato řízení:

Pokud strany dosáhly dohody, uplatní se řízení upravené v § 777 občanského soudního řádu (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) pro rozluku, rozvod a opatření týkající se svěřeni dítěte do péče a stanovení výživného na nezletilé dítě, v případě, že manželé nejsou sezdáni.

Pokud strany dohody nedosáhly, uplatní se sporné řízení upravené v § 770 a § 774 občanského soudního řádu, které se uplatní také v případě rodinných řízení a řízení týkajících se nezletilých v případě, že manželé nejsou sezdáni.

V naléhavých případech lze navrhnout přijetí těchto opatření:

Předběžné opatření před podáním návrhu na prohlášení manželství za neplatné, rozluku, rozvod nebo v rámci řízení o svěřeni dítěte do péče a stanovení výživného. Předběžná opatření se řídí § 771 a 772 občanského soudního řádu.

Zákon výslovně stanoví, že v odůvodněných naléhavých případech mohou být opatření přijata okamžitě téhož dne nebo lze přijmout opatření pro účely uvedené v § 102 občanského zákoníku (*Código Civil*).

Předběžná opatření odvozená od přijetí návrhu podaného v rodinných věcech nebo věcech týkajících se nezletilých dětí, jako v předchozích případech. To je upraveno v § 773 občanského soudního řádu.

12 Mohu získat právní pomoc na pokrytí nákladů řízení?

Za předpokladu, že je doložen nárok na poskytnutí právní pomoci v souladu se zákonem o právní pomoci, je možné obdržet částečnou nebo plnou právní pomoc (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*) (viz část „[Právní pomoc – Španělsko](#)“).

13 Je možno se odvolat proti rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti?

Aby bylo možno určit, proti kterému rozhodnutí je odvolání přípustné, je třeba rozlišit mezi všemi možnými rozhodnutími týkajícími se záležitostí spojených s rodičovskou zodpovědností:

- proti všem rozhodnutím ve sporných řízeních je možné se odvolat k provinčnímu soudu,
- proti rozhodnutím založeným na dohodě stran je možné se k provinčnímu soudu odvolat pouze v případě, že se rozhodnutí odklání od dohody, kterou strany předložily.

Zákon neumožňuje žádný opravný prostředek proti rozhodnutí o předběžném opatření nebo rozhodnutí o výkonu rodičovské zodpovědnosti.

14 V určitých případech může být nezbytné obrátit se na soud, aby rozhodnutí ohledně rodičovské odpovědnosti vymohl. Jaký postup se v těchto případech použije?

V případě, že soudní rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti není dobrovolně plněno, je možné podat návrh

na nucený výkon rozhodnutí k soudu prvního stupně, který rozhodnutí vydal.

Je třeba označit rozsudek nebo rozhodnutí, o jehož výkon se jedná, a osobu, proti níž má být nucený výkon realizován.

15 Co bych měl učinit, aby bylo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě, uznáno a vykonáno v tomto členském státě?

Rozhodnutí týkající se výkonu rodičovské zodpovědnosti vydaná v jiném členském státě v rámci rodinných řízení, která jsou v daném státě vykonatelná a která byla oznámena, jsou ve Španělsku na základě žádosti kterékoli zúčastněné strany bez dalšího řízení uznána, a to v souladu s ustanoveními nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti. Toto nařízení se vztahuje na rozhodnutí vynesená v řízení zahájeném před dnem 1. srpna 2022, veřejné listiny formálně vyhotovené nebo zaregistrované a dohody, které se staly vykonatelné v členském státě, v němž byly uzavřeny, před tímto dnem. Poté se použije nařízení (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019.

Aby bylo možné přistoupit k nucenému výkonu rozhodnutí, je třeba podat návrh na nucený výkon k soudu v místě, v němž se nezletilý nachází a v němž je nucený výkon požadován. Je třeba k němu přiložit kopii rozhodnutí, jež má být vykonáno, přičemž toto rozhodnutí musí splňovat všechny požadavky stanovené pro určení jeho pravosti v souladu se standardizovaným formulářem uvedeným v příloze V. Vyžaduje se přítomnost advokáta nebo právního zástupce.

16 Na který soud v tomto členském státě bych se měl obrátit, chci-li napadnout uznání a výkon rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě? Jaký postup se v těchto případech použije?

Proti tomu, aby bylo ve Španělsku uznáno rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti přijaté v jiném členském státě, je možné se bránit návrhem podaným k soudu prvního stupně, u něhož byl učiněn návrh na uznání rozhodnutí, přičemž tento návrh musí specifikovat důvody pro odmítnutí uznání rozhodnutí v souladu s nařízením č. 2201/2003 a v patřičné době nařízením (EU) 2019/1111.

V současnosti jsou přípustné tyto důvody:

a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se uznání dovolává, přičemž se zohlední nejlepší zájem dítěte;

b) jestliže strana, v jejíž nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyla písemně vyrozuměna o zahájení řízení v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který by jí umožnil přípravu na jednání před soudem, pokud není zjištěno, že tato osoba rozhodnutí jednoznačným způsobem přijala;

c) na návrh jakékoli osoby, která tvrdí, že rozhodnutí zasahuje do její rodičovské odpovědnosti, pokud bylo vydáno, aniž mohla tato osoba využít práva být vyslechnuta;

d) pokud je neslučitelné s pozdějším rozhodnutím týkajícím se rodičovské odpovědnosti, které bylo vydáno v členském státě, v němž se uznání dovolává, a to v rozsahu, v němž je neslučitelné;

e) pokud je neslučitelné s pozdějším rozhodnutím týkajícím se rodičovské odpovědnosti, které bylo vydáno v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, ve které má dítě obvyklý pobyt, za předpokladu, že toto pozdější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro jeho uznání v členském státě, v němž se uznání dovolává, a to v rozsahu, v němž je neslučitelné, nebo

f) pokud nebyl dodržen postup stanovený v článku 82.

17 Jaké právo použije soud v řízení o rodičovské zodpovědnosti, jestliže dítě nebo strany nežijí v tomto členském státě nebo mají různou státní příslušnost?

Použitelným právem je právní řád místa obvyklého bydliště nezletilého dítěte v souladu s Haagskou úmluvou z roku 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí.

Tato stránka je součástí portálu [Your Europe](#).

Uvítáme [Vaši zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

■ Poslední aktualizace: 13/03/2026

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.